

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: oponentský posudek

Autor/ka práce: Dominika Exnerová

Název práce: Strategie vyrovnávání se s jinakostí

Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Grznár

Oponent/tka: PhDr. Filip Lachmann

Navržené hodnocení: výborně

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Práce je přehledně strukturována, samotná praktická část práce je však zahrnuta pod kapitolu 3 *Metodologie*. Samotná metodologie ve smyslu přemýšlení o zvoleném přístupu a konkrétní metodě sběru dat je poněkud nepřehledná – vysvětlení metody je například předřazený popis vzorku informantů a sady otázek, které jim byly kladeny. Proč autorka volí právě paradigmatický model? Je zakotvená teorie (resp. tato její součást) jediným možným přístupem? Bylo by vhodné tuto volbu v metodologické části obhájit. Závěry cílům odpovídají.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autorka využívá relevantních zdrojů odpovídajících bakalářské diplomové práci, včetně zdrojů cizojazyčných.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Kvalita dat odpovídá nárokům, stanoveným cílům i možnostem metody.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Argumenty jsou opřené o data, nejdou za jejich rámeček. Závěru práce by však prospěla podrobnější diskuse nad zjištěními. Že výsledky nelze zobecnit nepramení jen z důvodu, že se jedná o specifickou skupinu, ale ze samotné volby metody.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano, autorčina tvrzení jsou jasně odlišena od tvrzení převzatých.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Úroveň odkazového aparátu je slušná, text je napsán kultivovaným jazykem a vhodnou formou.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Autorka se v textu nedopouští logických lapsů nebo slepého přebírání cizích myšlenek. Najdou se však méně nepříliš jasná místa. V kapitole 2.1 *Stereotypy a předsudky* autorka v minulém čase zmiňuje, že na začátku práce „definovala pojmy předsudek a stereotyp a popsala jejich chápání v současné době...“ (s. 13), čtenář v té chvíli o těchto definicích neví nic, protože ty teprve následují. Dále je například rozlišen stereotyp a předsudek, sama autorka ale následně s termíny pracuje spíše volně, vzájemně zaměnitelně. Jako nadbytečný se jeví exkurs do česko-německé historie – pro autorčiny potřeby není podstatný, protože chce přece vytvořit situační model, nikoliv historický původ stereotypů. Nejedná se však obecně o nejasnosti, které by zásadně narušovaly práci.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Autorka by měla vysvětlit, co myslí v úvodu práce větou, že lidé s velkým množstvím kontaktů s cizinci mají „jiný průběh stereotypního uvažování“. Takoví lidé mohou nejspíš více využívat vlastních zkušeností a více relativizovat, to však nemění nic na způsobech uvažování.

Na straně 13 autorka píše, že uvádí pouze ty výklady předsudku/stereotypu, které jsou směrodatné pro práci – je možné prozradit, podle jakého „klíče“ tak činí?

Jaký má autorka názor na tyto otázky: Mohou být předsudky *pravdivé* (jak nejspíš uvažovali někteří informanti)? Dokáže to sociologie vůbec zkoumat? Jaký je vztah předsudku/stereotypu a *pravdy* z pohledu sociologa?

Když se autorka ptala na vlastnosti Němců – není nabízení stereotypů (s. 27) spíše podsouváním a nemůže to negativně ovlivňovat odpovědi informantů? Předsudečnost je choulostivé téma a lze očekávat, že ji dotazovaný bude chápat v negativním smyslu, proto bude reagovat víceméně očekávatelně? Nebylo by vhodnější nerekonstruovat stereotypy předem a v duchu zakotvené teorie i samotný stereotyp nechat „zhmotnit“ samotného informanta? Pokud by se autorka zeptala kohokoliv, nejspíš přitaká, že ano, bájný Němec je přeci chladný, organizovaný nacionalista. Stran metodologie by měla autorka být schopna vysvětlit klady a zápory zvoleného paradigmatického modelu, resp. zakotvené teorie, které konkrétně nevěnuje v práci pozornost. Lze stanovit některé hypotézy, které plynou ze zjištění? Jak by s nimi autorka dále pracovala?

Celkové hodnocení práce:

Práci hodnotím kladně, jako zdařilou a spíše nadprůměrnou z hlediska žánru a záměru, proto ji doporučuji k obhajobě.

Datum: 9. 6. 2014

Podpis: FL